

Všeobecné odporúčania pre štruktúru a obsah Evakuačného plánu zbierok

Evakuačný plán zbierok rieši operatívnu fázu fyzickej záchrany predmetov. Cieľom je zabezpečiť, aby inštitúcia v strese neimprovizovala.

Tento dokument slúži ako univerzálna kostra, ktorú si každá múzejná či kultúrna inštitúcia môže prispôbiť svojim špecifickým podmienkam a budovám.

Cieľom tohto plánu je zabezpečiť, aby inštitúcia v momente krízy neimprovizovala, mala jasne rozdelené úlohy a dokázala efektívne komunikovať s externými zložkami IZS.

Nižšie je uvedený návrh všeobecnej štruktúry a obsahu, ktorý vychádza z metodických pokynov Ministerstva kultúry SR a medzinárodných štandardov (ICOM/UNESCO/ICCROM).

1. Kategorizácia a priority evakuácie

- **Obmedzený výber:** Na jednu lokalitu (múzeum, depozitár) by malo byť vybraných **maximálne 100 prioritných objektov**.
- **Trojstupňová priorita:**
 - **Priorita I / Najvyššia priorita:** Okamžitá evakuácia. Unikáty, mimoriadne hodnoty.
 - **Priorita II / Stredná priorita:** Následná evakuácia.
 - **Priorita III / Najnižšia priorita:** Zostávajúce predmety.
- **Kapacitné triedy a farebné kódy:** Doplnujúca pomôcka pre transport.
Zelená (1–2 osoby, ľahko transportovateľné)
Červená (viac ako 5 ľudí a mechanické pomôcky).

Predmety je nutné klasifikovať aj do kapacitných tried (A, B, C, D) podľa potrebného počtu osôb a času.

2. Evakuácia odbornej dokumentácie

- Do priorít ochrany patrí aj kľúčová **papierová a digitálna dokumentácia** (prírastkové knihy, zmluvy, poistné zoznamy).
- Táto dokumentácia musí mať vlastnú kategorizáciu (napr. D-I, D-II), keďže je kľúčová pre identifikáciu predmetov po kríze.

3. Pohotovostný zakladač a prvé minúty

- **Karta pre prvých 30 minút:** Evakuačný plán nesmie byť hrubá kniha, ktorú nikto v strese neprečíta. Kľúčové pokyny musia byť pripravené v pohotovostnom zakladači (zoznamy priorít, mapky, postupy).
- **Bezpečnosť a prevencia:** Najdôležitejšie prvé kroky zahŕňajú overenie bezpečnosti osôb (má absolútnu prednosť pred predmetmi), zistenie hrozby a izoláciu miesta činu, nie okamžité a živelné sťahovanie predmetov.

4. Metodika balenia a manipulácie

- **Materiál:** Krízové krabice s bublinkovou fóliou, nekyslým papierom, štítkami a OOPP (osobnými ochrannými pracovnými prostriedkami).
- **Špecifické postupy:** Rôzne materiály vyžadujú iné balenie:
 - Papier nekombinovať s mokrými plastmi.
 - Kovy chrániť pred vlhkosťou.
 - Krehké predmety stabilizovať.
- **Prvá pomoc pre kultúrne statky:** Zvláštny dôraz sa kladie na nevyhnutnosť úzkej spolupráce s konzervátorom alebo reštaurátorom.

5. Dokumentačný reťazec a logistika

- **Minimálny záznam:** Každý presun musí byť zaznamenaný. V časovej tiesni stačí evakuačný kód, pôvodná lokácia, číslo boxu, osoba odovzdávajúca, čas a preberajúci.
- **Duplicita dokumentácie:** Evakuačné zoznamy musia byť dostupné fyzicky aj digitálne (na šifrovanom cloude).

- **Bezpečné útočisko (Safe Haven):** Vopred určené zberné miesto s kontrolovaným prístupom a stabilnou mikroklímou. Trasy presunu nesmú kolidovať s evakuačnými trasami osôb.